

AI 9Ik – VSOP				
Esimerkkejä opiskelu- ja suoritustavoista				
<ul style="list-style-type: none"> • aineet ja esseet • asiantuntija- /kirjailijavierailut koululla ja etäyhteyksillä • draamaharjoitus/näytelmä • havainnointitehtävät • keskustelut (vertaisarviointi) • kirjalliset harjoitteet • kokouskäytännöt • kuulonvarainen tehtävä (esim. äänensävy/elekielen vaikutus viestinnässä) • kuvalliset/kirjalliset harjoitteet • käsitekartta • luetunymmärtämisen strategioiden harjoittelu • laminoidut kuvat • Netiketti • oppimispelit (Ville) • pakuhuoneet • paneelikeskustelut • podcastit ja blogit • portfolioit ja oppimispäiväkirjat (esim. lukupäiväkirjat, lukudiplomi) • projektityöt • ryhmätehtävä, paritehtävä • suulliset työt ja esitelmät • tabletti- ja videotyöskentely • uutiset, dokumentit ja elokuvat • videot ja kuvat • vierailut (kirjastot) • visuaalinen tuotos (esim. sarjakuva, kuvakooste, mainos, piirros) • väittelyt 				
SISÄLTÖALUE TAVOITTEET	Opiskeltava sisältö	Lisähuomioita	Näyttötavat, suunnitelmat, omat ideat esim. opintokokonaisuuksista	Aikataulu/ suoritettu
S1 Jyväskylässä arvioidaan T2-T3 (T1-T4)	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Vahvistetaan taitoa toimia erilaisissa, myös koulun ulkopuolisissa, vuorovaikutustilanteissa ja havainnoidaan omasta ja muiden viestinnästä syntyviä vaikutelmia ja merkityksiä. Harjoitellaan kuuntelemisen ja puhumisen taitoja ideointi-, väittely-, neuvottelu- ja ongelmanratkaisutilanteissa. Tehdään havaintoja viestintätilanteille tyypillisistä kielen keinoista ja omaksutaan niitä osaksi omaa kielenkäyttöä. Tutustutaan teatteriin taidemuotona ja teatteri-ilmaisun keinoihin draaman toimintamuotojen avulla. Harjoitetaan oppilaiden kykyä käyttää puheen ja kokonaisilmaisun keinoja itseilmaisussa. Harjoitellaan valmisteltujen puhe-esitysten pitämistä sekä havainnollistamista. Harjoitellaan arvioimaan omia vuorovaikutustaitoja ja viestintätapoja ja havaitsemaan niiden kehittämiskohteita.	Lyhyt puhe-esitys konkreettisesta itselle tutusta aiheesta.		

	<ul style="list-style-type: none"> • vahvistetaan taitoa toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä • kannustetaan oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja ottamaan toisten näkemykset huomioon vuorovaikutustilanteissa • pidetään spontaaneja ja valmisteltuja puhe-esityksiä yleisö huomioon ottaen • nimetään taitojen kehittämiskohteita itse- ja vertaisarvioinnin sekä päättöarviointikriteeritaulukon avulla 			
<p>S2</p> <p>Jyväskylässä arvioidaan T6-T8.</p> <p>(T5-T9)</p>	<p>S2 Tekstien tulkitseminen: Tekstien tulkinnan taitoja syvennetään lukemalla ja tutkimalla fiktiivisiä, media- ja asiatekstejä eri muodoissaan: kaunokirjallisuutta, tietokirjallisuutta sekä erilaisia painetun, sähköisen ja audiovisuaalisen median tekstejä. Syvennetään tekstin ymmärtämisen strategioita ja seurataan lukutaidon kehittymistä. Tutustutaan erilaisiin pohtiviin ja kantaa ottaviin teksteihin sekä niiden vaikutuskeinoihin ja keskeisiin kielellisiin piirteisiin, kuten mielipiteen ja faktan erottamiseen, suostuttelun, varmuusasteiden, asenteiden ja affektiivisuuden ilmaisuun, henkilöön viittaamisen suoriin ja epäsuoriin keinoihin, referointiin, asioiden välisten suhteiden osoittamiseen perustelukeinoihin ja retorisiin keinoihin. Tutustutaan kuvaa, ääntä ja kirjoitusta yhdistäviin teksteihin ja niiden ilmaisutapoihin. Pohditaan tekstien tarkoitusperiä ja kohderyhmiä ja esitetään kriittisen lukijan kysymyksiä. Eläydytään luettuun, reflektoidaan omaa elämää luetun avulla ja jaetaan lukukokemuksia. Laajennetaan lukuharrastusta nuortenkirjallisuudesta yleiseen kauno- ja tietokirjallisuuteen. Harjoitellaan kirjallisuuden analyysi- ja tulkintataitoja ja lisätään käsitteiden käyttöä tekstien tarkastelussa ja vertailussa. Tunnistetaan ja tulkitaan kielen kuvallisuutta ja symboliikkaa ja syvennetään fiktion kielen ja kerronnan keinojen tuntemusta.</p>			

	<p>Tutustutaan tiedonhaun vaiheisiin, erilaisiin tietolähteisiin ja arvioidaan niiden luotettavuutta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • opetellaan käyttämään tekstinymmärtämisen strategioita itsenäisesti ja arvioimaan omaa monilukutaitoa ja kehittämiskohteiden nimeämistä • kehitetään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa • varmistetaan taitoa etsiä tietoa eri lähteistä sekä taitoa käyttää löydettyä tietoa tarkoituksenmukaisella tavalla • ohjataan oppilas löytämään itselleen ja tilanteeseen sopivaa luettavaa, kuunneltavaa ja katseltavaa • luetaan useita kirjoja ja jaetaan lukukokemuksia • ohjataan oppilasta liittämään fiktiiviset tekstit johonkin kontekstiin (esimerkiksi tyylikaudet, historialliset ajanjaksot jne.) 			
<p>S3</p> <p>Jyväskylässä arvioidaan T11-T12.</p> <p>(T10-T14)</p>	<p>S3 Tekstien tuottaminen: Tuotetaan fiktiivisiä ja ei-fiktiivisiä tekstejä eri muodoissaan: kielellisinä, visuaalisina, audiovisuaalisina ja verkkoteksteinä. Harjoitellaan tekstien tuottamista vaiheittain. Annetaan ja vastaanotetaan palautetta tekstin tuottamisen eri vaiheissa. Pehdytään erityyppisten tekstien tavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Opiskellaan kertoville, kuvaaville, ohjaaville ja erityisesti pohtiville ja kantaa ottaville teksteille tyypillisiä tekstuaalisia, visuaalisia ja kielellisiä piirteitä ja hyödynnetään tätä tietoa tuottaessa omia tekstejä. Harjoitellaan tekstien kohdentamista ja kielen ja muiden ilmaisutapojen mukauttamista eri kohderyhmille ja eri tarkoituksiin sopiviksi. Tutkitaan kirjoitettujen tekstien elementtejä, sekä hyödynnetään tätä tietoa omissa teksteissä. Syvennetään ymmärrystä kirjoitetun yleiskielen piirteistä: hahmotetaan kappaleiden, virkkeiden ja lauseiden rakenteita (erilaiset kappalerakenteet, pää- ja sivulauseet, lauseenvastikkeet, lauseenjäsenet, lauseke) ja opitaan käyttämään asioiden välisten suhteiden ilmaisukeinoja sekä ilmaisemaan viittaussuhteita. Tarkastellaan erilaisia ajan ja</p>			

	<p>suhtautumisen ilmaisutapoja, sekä harjoitellaan niiden käyttöä omissa teksteissä. Tutkitaan sanastoon liittyviä rekisteri- ja tyylipiirteitä ja opitaan valitsemaan kuhunkin tekstiin sopivat ilmaisutavat. Opitaan käyttämään kirjoitetun yleiskielen konventioita omien tekstien tuottamisessa ja muokkauksessa. Vahvistetaan opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten referoimista, tiivistämistä, muistiinpanojen tekoa ja lähteiden käyttöä. Perehdytään tekijänoikeuksiin ja noudatetaan tekijänoikeuksia omia tekstejä tuottaessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • syvennetään oppilaan taitoa ilmaista ajatuksiaan monimuotoisista teksteistä • ohjataan oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteita tekstin tuottajana • tutkitaan sanastoon liittyviä rekisteri- ja tyylipiirteitä ja opitaan valitsemaan kuhunkin tekstiin sopivat ilmaisutavat • vahvistetaan kirjoitetun yleiskielen piirteiden hallintaa omien tekstien tuottamisessa ja muokkaamisessa • tarjotaan tilaisuuksia tuottaa tekstejä yhdessä muiden kanssa • varmistetaan oppilaan taito kirjoittaa sujuvasti käsin ja tietö- sekä viestintäteknologiaa hyödyntäen • harjoitellaan hankitun tiedon tiivistämistä sekä soveltamista ja lähteiden käyttöä omissa teksteissä 			
<p>S4 Jyväskylässä arvioidaan T16-T17. (T15-T17)</p>	<p>S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Tutkitaan tekstejä ja niiden rakentamia merkityksiä ja käytetään käsitteitä, joiden avulla kieltä voidaan tarkastella. Tehdään tekstejä eritellen havaintoja kielen rakenteista, eri rekistereille ja tyyleille tyypillisistä piirteistä ja kielellisten valintojen vaikutuksesta tekstin tyyliin ja sävyyn. Tutustutaan Suomen kielitilanteeseen, kielten sukulaisuussuhteisiin, suomen sukukieliin ja suomen kielen vaihteluun ja vaiheisiin sekä kielen ohjailun periaatteisiin. Vertaillaan suomea oppilaille tuttuihin kieliin ja tutustutaan suomen kielelle tyypillisiin äänne-, muoto- ja</p>	<p>Oppilas lukee muutamia kokonaisia kaunokirjallisia tekstejä, esim. novelleja.</p>		

	<p>lauserakenteenpiirteisiin. Tutkitaan kielten vaikutusta toisiinsa sanaston ja nimistön tasolla. Tutustutaan kulttuurin käsitteeseen ja sen eri ilmenemismuotoihin, kuten kansanperinteeseen, elokuvaan, teatteriin, puhekulttuuriin ja mediakulttuurin eri muotoihin. Tarjotaan mahdollisuuksia tuottaa kulttuuria itse. Tutustutaan kirjallisuuden päälajeihin, joihinkin alalajeihin, keskeisiin tyylivirtauksiin ja sekä yleisen että suomalaisen kirjallisuuden vaiheisiin. Luetaan monipuolisesti nuortenkirjoja, klassikoita ja nykykirjallisuutta, myös tietokirjoja. Kannustetaan aktiiviseen ja monipuoliseen kirjaston tarjonnan hyödyntämiseen.</p> <ul style="list-style-type: none">• eritellään tekstejä havainnoiden kielen rakenteita, eri rekistereille ja tyyille tyypillisiä piirteitä sekä kielellisten valintojen vaikutusta tekstin tyyliin ja sävyyn• tutustutaan Suomen kielitilanteeseen, kielten sukulaissuhteisiin, suomen sukukieliin ja suomen kielen vaihteluun ja vaiheisiin sekä kielen ohjailun periaatteisiin• tutustutaan suomen kielen ominaispiirteisiin ja vertaillaan havaintoja muihin kieliin• tutkitaan kielten vaikutusta toisiinsa sanaston ja nimistön avulla• perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuuriseen monimuotoisuuteen; pohditaan äidinkielen ja kielitaidon merkitystä oman identiteetin perustana• tutustutaan kansanperinteeseen• tutustutaan suomalaisen ja yleisen kaunokirjallisuuden vaiheisiin			
--	--	--	--	--